

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Przedmiot do wyboru: język komunikacji dydaktycznej
Okres ważności karty:	ISE_PPiW_P_MGR_(2021-2026)
Forma kształcenia:	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Specjalizacja:	

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
2	3	war	30	100	zaliczenie z oceną	2
Razem			30			2

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordynator:	Ludmiła Nowacka
Prowadzący zajęcia:	dr Ludmiła Nowacka
Moduł, grupa przedmiotów:	KULTURA JĘZYKA
Status przedmiotu:	fakultatywny
Język wykładowy:	semestr: 3 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:				
Brak wymagań wstępnych.				
Cel przedmiotu				
Zajęcia mają na celu kształtowanie przydatnych studentom w przyszłej pracy zawodowej nauczyciela kompetencji komunikacyjnych w zakresie: świadomego posługiwania się podstawowym narzędziem pracy, czyli językiem; komunikowania się, tak w zakresie nadawania, jak i odbioru komunikatów dydaktycznych; tworzenia i stosowania dydaktycznie pożądanych aktów mowy (pragmatycznych) w procesie komunikowania się z dziećmi / uczniami klas początkowych, zwłaszcza w postaci zadań dydaktycznych: pytań i odpowiedzi.				
Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów

1	student posiada wiedzę o istocie, uwarunkowaniach, strukturach i osobotwórczych funkcjach przedszkolnych i wczesnoszkolnych komunikatów edukacyjnych; zwłaszcza celów i zadań dydaktycznych; właściwego tworzenia i stosowania dydaktycznie pożądanych ?aktów mowy (pragmatycznych)? w procesie komunikowania się w dzieci / uczniami klas początkowych	M4 (Opis), M5 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne)), M1 (Praca z materiałem źródłowym)	Dyskusja	K_W02, K_W17, K_W03
2	student potrafi dokonywać refleksyjnej analizy, interpretacji, oceny itp. odnośnie jakości komunikatów edukacyjnych występujących w przedszkolnych i wczesnoszkolnych: dialogach przedszkolnych / wczesnoszkolnych oraz podstawach programowych, autorskich programach kształcenia, planach i programach pracy, przewodnikach dla nauczycieli, konspektach zajęć dydaktycznych; potrafi skutecznie dobierać zespoły / ciągi (w tym jednostkowe) pytania i polecenia do celów edukacji przedszkolnej / wczesnoszkolnej	M3 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Opis), M2 (Dyskusja)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Dyskusja, Ocena prac pisemnych przygotowanych w ramach samokształcenia	K_U02
3	Student zna własne predyspozycje interpersonalne jako przyszłego nauczyciela dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym; rozumie potrzebę uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności interpersonalnych - niezbędnych w pracy nauczyciela	M3 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Opis), M5 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne))	Ocena pracy w trakcie zajęć, Dyskusja, Ocena prac pisemnych przygotowanych w ramach samokształcenia	K_K03
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Dyskusja (M2 - Dyskusja kierowana w oparciu o omawiane treści kształcenia.), Praca w grupach zadaniowych (M3 - Praca zespołowa wraz z konkretnymi efektami końcowymi.), Zadanie (ćwiczenie praktyczne) (M5 - Praca własna studenta.), Praca z materiałem źródłowym (M1 - Praca z podanymi tekstami.), Opis (M4 - Opis sytuacji edukacyjnych.)				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza: Dyskusja (Ocena jakości udziału w dyskusji.) umiejętności: Dyskusja (Ocena jakości udziału w dyskusji.) Ocena prac pisemnych przygotowanych w ramach samokształcenia (Samoocena wytworów pracy własnej.) Ocena pracy w trakcie zajęć (Ocena pracy podczas zajęć, również zaangażowania.) kompetencje społeczne: Dyskusja (Ocena jakości udziału w dyskusji.) Ocena prac pisemnych przygotowanych w ramach samokształcenia (Samoocena wytworów pracy własnej.) Ocena pracy w trakcie zajęć (Ocena pracy podczas zajęć, również zaangażowania.)				
Warunki zaliczenia				
Obecność na zajęciach, zaangażowanie, aktywność w pracy samodzielnej, dyskusja				
Treści Kształcenia				
				Liczba godzin
Semestr: 3				
Forma zajęć: warsztaty				
Wybrane aspekty komunikacji (edukacyjnej, dydaktycznej), językowych komunikatów ustnych, pisanych i innych terminów. Istota i uwarunkowania „aktów mowy (pragmatycznych)”. Proces edukacji, kształcenia jako proces komunikowania się: struktura i funkcje komunikatu; kompetencje komunikacyjne nauczyciela (dzieci / uczniów klas początkowych); język dialogu w edukacji przedszkolnej / wczesnoszkolnej; osobowościowe, społeczne i pedagogiczne determinanty porozumiewania się nauczyciela i ucznia (dziecka). Istota, struktura i funkcje komunikatów językowych w postaci celów ogólnych, szczegółowych i operacyjnych występujących w zewnętrznych i wewnętrznych dokumentach związanych z funkcjonowaniem przedszkola i szkoły: w podstawach programowych, „autorskich” programach kształcenia, planach i programach pracy, przewodnikach dla nauczycieli, konspektach zajęć				30

dydaktycznych itp. Zadania dydaktyczne (pytania i polecenia) jako podstawowy element komunikacji dydaktycznej: pojęcie, struktura, funkcje, klasyfikacje. Nauczyciel i dziecko / uczeń klas początkowych w roli twórcy, użytkownika i wykonawcy zadań dydaktycznych: pytań i poleceń. Analiza struktur i rodzajów osobotwórczych funkcji „zespołów i ciągów (w tym jednostkowych) pytań i poleceń”: występujących w dialogach edukacyjnych przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej; przewodnikach dla nauczycieli; podręcznikach wczesnoszkolnych. (Nie)adekwatne pytania i odpowiedzi w procesie kształcenia przedszkolnego/ wczesnoszkolnego. O sztuce stawiania właściwych pytań. Problematyka jakości komunikacji edukacyjnej, w tym błędów popełnianych przez nauczycieli.	30
--	----

Literatura

Podstawowa

Barnes D., Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia, WSIP, Warszawa 1978

Brożek A. , Pytania i odpowiedzi. Tło filozoficzne, teoria i zastosowanie praktyczne. , Semper, Warszawa 2007

Gabzdyl J., Nauka czytania a nauczycielskie polecenia i pytania. W: Wybrane konteksty edukacji dzieci i młodzieży. Red. Gabriela Kryk, Jolanta Gabzdyl, Renata Stefańska - Klar, PWSZ w Raciborzu, Racibórz 2009

Gabzdyl J., O istocie, strukturach i funkcjach ciągów pytań i poleceń nauczyciela. W: Edukacja Jutra: XV. Tatrzańskie Seminarium Naukowe, Tom 2, Wrocław 2009

Gabzdyl J. , O modalności (nauczycielskich) pytań i poleceń = Abort modality of (teacher´s) question and instructions. W: „Chowanna“ Tom jubileuszowy: Modalne aspekty treści kształcenia), Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2009

Gordon T., Wychowanie bez porażek w szkole, Instytut Wydawniczy Pax 2007

Juszczak S., Polewczak I. (red.) , Dziecko w świecie wiedzy, informacji i komunikacji, Adam Marszałek, Toruń 2005

Kojs W., Językowe wyznaczniki procesów edukacyjnych. In Edukacja, technologia kształcenia, media. Red. K. Denek, F. Januszkiewicz, W. Strykowski. , Poznań 2003

Perrot E., Efektywne nauczanie, WSIP, Warszawa 1995

Putkiewicz E, Proces komunikowania się na lekcji, Warszawa 2002

Szmidt K, Jak stymulować zdolności „myślenia pytajnego” uczniów? „Życie Szkoły” 2004, nr 7. 2004

Śnieżyński M, Sztuka dialogu. Teoretyczne założenia a szkolna rzeczywistość , Kraków 2005

Uzupełniająca

Gabzdyl J., Dydaktyczne (nie)kompetencje nauczycieli w aspekcie wczesnoszkolnych pytań. W: Interdyscyplinarność i swoistość pedagogiki: o (poza) swoistych uwikłaniach kształcenia. Cz. 2. , Oficyna Wydawnicza Wyższej Szkoły Ekonomii, Turystyki i Nauk Społecznych, Kielce 2007

Kurcz I., Język a reprezentacja świata w umyśle., Warszawa 1987

Pęczkowski R. , Pytanie jako forma komunikacji dydaktycznej w nauczaniu początkowym. Próba diagnozy. W: Komunikacja, dialog, edukacja. Część II. , Cieszyn 1998

Piaget J. , Mowa i myślenie u dziecka. , Warszawa 1992

Szczepka-Pustkowaska M., Tropami dziecięcych pytań filozoficznych. W: Światy dziecięcych znaczeń. Red. D. Klus-Stańska. , Warszawa 2004

Sztejnberg A, Komunikacyjne środowisko nauczania i uczenia się. , Wrocław 2006

Szuman S. , Rozwój pytań dziecka. Badania nad rozwojem umysłowości dziecka na tle jego pytań., Warszawa 1939

Wawrzyniak-Beszterda R, Doświadczenia komunikacyjne uczniów w czasie lekcji: studium empiryczne., Kraków 2002

Sposób określenia liczby punktów ECTS

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]
Zajęcia dydaktyczne	30
Samokształcenie	0
Praca własna studenta	20

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	2	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	30	1,2

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.